

Projectinitiatief: “Omkiek’n naor elkaor”

Inleiding

De dorpsgemeenschap Vledder kent reeds decennia lang een hoge participatiegraad onder haar inwoners. Dit valt ook af te lezen aan de brede range aan verenigingen in het dorp. Er is in feite “voor elk wat wils”.

Desondanks zien we het aantal mensen toenemen dat geen aansluiting vindt in de dorpsgemeenschap. Het betreft zowel autochtone als allochtone mensen die van elders komen en via een woningbouwstichting huisvesting in het dorp krijgen toegewezen. Onder hen mensen met een beladen verleden die node de begeleiding missen die ze voordien bijvoorbeeld in een begeleid wonen project of ambulante begeleiding hebben gehad. In een aantal gevallen blijkt aanstootgevend en grensoverschrijdend gedrag in het dorp een aanleiding om aandacht te vragen voor ondersteuning van deze dorpsgenoten .

Huisvesting van deze kwetsbare mensen in een voor hen onbekende woonomgeving vergt een op inclusie gerichte samenleving. Dorpsbelang Vledder maakt zich daar sterk voor. Ook voor de dorpsgenoten wier gezondheid - lichamenlijk dan wel geestelijk - hen parten speelt in het behouden van een positieve gezondheidsattitude. We weten dat er onder hen dorpsgenoten zijn die de moed aan het verliezen zijn en zich terug trekken ‘achter de geraniums’. Het ontbreekt hen aan energie om zich onder de mensen te blijven begeven en investeren niet meer in hun sociale netwerk. Hun houding kenmerkt zich door somberheid en gelatenheid en in contacten laat men zich uit in termen als: *het hoeft voor mij allemaal niet meer*. Het ontbreekt hen met andere woorden aan zingeving in het alledaagse leven. Men stelt zich geen doelen meer en verliest in z’n algemeenheid de interesse in de wereld om zich heen.

Als dorpsbelangenvereniging willen we van waarde zijn voor alle dorpsgenoten en hebben om die reden besloten voor de kwetsbare dorpsgenoten, die de aansluiting in de dorpsgemeenschap nog niet hebben gevonden dan wel dreigen te verliezen, een project te starten dat hen ondersteuning kan bieden. Gelet op de verscheidenheid aan achtergrondproblematiek kiezen we voor een persoonsgerichte aanpak op basis van hetgeen de deelnemers lijkt te stimuleren zich in te zetten voor verbinding met de wereld die hen omringt.

Behoeft

Van huisartszijde horen we dat in hun spreekuur steeds vaker gezondheidsvragen aan de orde komen die nauw verweven zijn met welzijnsproblematiek. Het is een bekend gegeven dat het niet tot stand komen, dan wel verliezen, van waardevolle activiteiten in het dagelijkse bestaan bij mensen negatieve gedachten kan voeden en een negatieve spiraal in iemands leven in gang kan zetten met nadelige gevolgen voor de geestelijke en lichamenlijke gezondheid. Eenzaamheid is daar een kenmerkend voorbeeld van. Het leven verliest alle glans en men komt met bijvoorbeeld depressieve klachten bij de huisarts.

De implicaties van de individualisering in de samenleving zien we ook terug in onze dorpsgemeenschap. Als dorp zijn wij nog onvoldoende in staat adequaat te anticiperen op de vervreemding in de samenleving bij gebrek aan een dagopvang waar in sociaal maatschappelijk opzicht kwetsbare dorpsgenoten op een structurende, activerende en stimulerende wijze kunnen worden ondersteund in het dagelijkse leven.

Het overheidsbeleid richt zich op het zo lang mogelijk zelfredzaam en zelfstandig blijven in de eigen woonomgeving. Maar het aantal mensen dat die zelfredzaamheid nog niet of niet meer kan opbrengen zien we toenemen in het dorp, hetzij als uitvloeisel van het feit dat ze de Nederlandse taal nog onvoldoende beheersen dan wel als gevolg van psychische problemen, al dan niet in combinatie met een beperkte begaafdheid.

Naobuur, ons informatie- en contactcentrum zorg & welzijn, signaleert dat deelnemers afhaken vanwege opkomende lichamelijke en/of psychische belemmeringen en zich gaan afzonderen. Welzijnsactiviteiten als bijvoorbeeld Tafeltje dekje en de Zonnebloem blijken onder de gerezen omstandigheden ook onvoldoende soelaas te kunnen bieden.

Hun contacten zijn weliswaar waardevol maar ontoereikend voor het tot stand brengen van een dagindaguit structurerende, activerende en stimulerende ondersteuning.

De integratie van allochtone dorpsgenoten komt in het dorp ook nog onvoldoende van de grond. Er is geen sprake van weerstand tegen hun komst. We missen voor hen een gestructureerd aanbod van op ontmoeting en verbinding gerichte activiteiten.

In het project willen we het accent leggen op activiteiten die mensen met elkaar in contact brengen en uitnodigen samen activiteiten op te pakken. Ons doel is mensen in hun kracht te zetten door te appelleren aan hun levenservaringen, hun competenties en de waarde die hun ervaringen en verhalen voor anderen kunnen hebben. Met het project hopen we te bereiken dat mensen met elkaar waarde creëren in hun dagelijkse leven.

Projectvoorstel “Omkiek'n naor elkaor”

- Vergroten deelname aan activiteiten

Samen met de niet of zwak geïntegreerde dorpsgenoten willen we actief werken aan een ondersteuningsvorm die recht doet aan de gezamenlijke verantwoordelijkheid die ieder van ons heeft voor eigen leven, gezondheid en welzijn *als ook dat van de naasten*. Dat kenmerkt ook de initiatieven die tot het oprichten van het Informatie- en Contactcentrum Zorg & Welzijn Naobuur en de bouw van het woon-zorgcentrum in Vledder hebben geleid.

We richten ons in het project “Omkiek'n naor elkaor” op het tot stand brengen van gezamenlijke activiteiten, die de wisselwerking tussen meer en minder zelfredzame en geïntegreerde dorpsgenoten bevordert en bijdraagt aan behoud dan wel het herwinnen van een positievere gezondheidsattitude.

Dat is ook de reden waarom we de nadruk leggen op in het dorp. De contacten met dorps-/buurtgenoten zijn van veel waarde en kunnen eraan bijdragen dat mensen over drempels heen stappen. Met een meerdaags aanbod kunnen we de schoorvoetend gemaakte stappen ook ondersteunen met bijvoorbeeld de uitnodiging de volgende dag terug te komen. In de herhaling van de toenadering kan zich de kracht ontwikkelen die nodig is om nieuwe contacten aan te gaan en een sociaal netwerk op te bouwen en in stand te houden.

- Begeleidingswijze

We zien in de praktijk dat dorpsgenoten die buiten het dorp deelnemen aan een dagbestedingsvorm weinig investeren in hun sociale netwerk in het dorp en hun ‘naobers’ tegelijkertijd ook een afwachtende houding aannemen omdat er professionele hulp wordt geboden. Alle goede bedoelingen ten spijt draagt de elders geboden dagbesteding dus niet bij aan het behoud van het sociale netwerk in het dorp terwijl die contacten enorm van belang zijn voor hun participatie in de dorpsgemeenschap.

Om de integratie van dorpsgenoten te bevorderen is een intensieve, appellerende werkwijze een eerste vereiste. Per individu zal de drempel verschillen waarvoor men blijft staan om te participeren in de dorpsgemeenschap. In het project kiezen we daarom voor een persoonsgerichte benadering met veel aandacht voor hun levensverhaal, hun belangstellingsfeer en hun behoefte aan contacten c.q. contactvormen.

- Start en groepsgrootte

We richten ons op een start van het project begin 2021, zodra de corona beperkingen het samen brengen van mensen niet meer verbiedt. We gaan uit van groepsgrootte per dag van maximaal 8 mensen plus een tweetal begeleiders. De samenstelling van de groep zal per dag variëren al naar gelang de belangstellings sfeer van de deelnemers en de activiteitenagenda. Dit geldt ook voor de vrijwilligers die op basis van hun competenties en belangstelling zullen gaan participeren in het project.

Even terzijde, de actuele corona-crisis maakt eens te meer duidelijk hoe zeer het bieden van perspectief en het hebben van sociale contacten het dagelijkse leven kleurt en van glans kan voorzien.

- Samenwerkingspartner

Het project valt onder de verantwoordelijkheid van Dorpsbelang Vledder en wordt in samenwerking met welzijnsorganisatie Naobuur tot stand gebracht. Het project zal door vrijwilligers met steun van een daartoe geschoolde begeleider worden gerund.

- Invullen infrastructuurleemte

In het dorp missen we een ruimte waar mensen meer dagen per week kunnen samen komen om met elkaar activiteiten te ontplooiën. Met het project "Omkiek'n naar elkaor" willen we die infrastructuurleemte invullen.

- Locatiekeuze

In het dorp Vledder beschikken we niet over een dorps huis. De bibliotheek heeft stichting Naobuur aangeboden bij hen in te trekken. Stichting Naobuur heeft dat aanbod graag aangenomen, omdat daarmee de kans wordt vergroot dat we een bibliotheek in het dorp houden. Nadeel van die locatie is echter dat de combinatie met de bibliotheek de ruimte om meer dan één reden ongeschikt is voor activiteiten die stof of kooklucht veroorzaken. In de bibliotheek ontbreekt ook een keuken.

Voor welzijn bevorderende activiteiten die stof veroorzaken of kookgeuren verspreiden zien we ons genoodzaakt uit te wijken naar een andere locatie. Er bleek geen ruimte met keuken in het dorp beschikbaar die goed toegankelijk is voor minder mobiele dorpsgenoten.

Uiteindelijk bood de N.H. Kerk haar ontmoetingsruimte De Gerf aan, omdat ook zij signaleren dat er in hun kerkgemeenschap kwetsbare mensen zijn die baat kunnen hebben bij een structurerende, activerende en inspirerende meerdaagse begeleiding.

De Gerf, die dicht bij het dorpsplein ligt, is in onze ogen met een beperkte bouwkundige ingreep geschikt te maken voor het beoogde dag-activeringsproject. Het pand beschikt over een tweetal kleine (vergader-) ruimten en een grotere zaal. Voorts is er een toilet en keukentje aanwezig. De zaal is qua grootte uitstekend geschikt voor groepsactiviteiten. Om de zaal ook geschikt te maken voor activiteiten voor minder mobiele dorpsgenoten dient de keuken echter wel verplaatst en het toilet omgebouwd te worden tot een invaliden toilet.

- Korte historie van het pand

Oorspronkelijk was het de school in het dorp en het woonhuis van de hoofdmeester. Daarna werd het de woning van de gemeenteveldwachter. Deze wisseling speelde rond 1880-1890. In de tachtiger

jaren van de vorige eeuw werd het pand verbouwd tot politiepost en werd de zaal gebruikt ten behoeve van het opbaren van overledenen. Nadat in het dorp een aula is gebouwd en de politiepost werd opgeheven is het pand als kerkelijk ontmoetingsruimte in gebruik genomen. Het gebruik beperkt zich hoofdzakelijk tot incidentele vergaderingen in de avonduren. Overdag blijkt er volop ruimte voor een andere invulling.

De eigenaar van De Gerf ondersteunt ons initiatief zeer en wil meewerken aan de noodzakelijke bouwkundige aanpassingen. De eigenaar onderkent ook de behoefte en is bereid ons De Gerf te verhuren voor een schappelijke prijs.

namens bestuur Dorpsbelang Vledder, september 2020